

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “สื่อละครโทรทัศน์เกาหลีกับการเผยแพร่วัฒนธรรมเกาหลีในสังคมไทย” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจแบบวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่มีต่อความคิดเห็น พฤติกรรมการชมละคร และการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลี และพฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลีกับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทย

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 14-25 ปี และรับชมละครโทรทัศน์/ซีรีส์เกาหลี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaires) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปทำการประเมินผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อละครเกาหลี ระดับความคิดเห็น พฤติกรรมการเลียนแบบทางวัฒนธรรมทั้งแบบภายนอกและภายใน ของกลุ่มตัวอย่าง และทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test, One-way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สำหรับการทดสอบสมมติฐานในการศึกษาวิจัย

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 20-22 ปี และ 23-25 ปี ตามลำดับ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และมีรายได้ส่วนตัวต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท

พฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของกลุ่มวัยรุ่น

จากผลการศึกษาเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ชื่นชอบในการชมละครโทรทัศน์/ซีรีส์ ของต่างประเทศ เนื่องจากมีความประทับใจ และชื่นชอบในแนวเรื่องราวรักโรแมนติกของละคร นอกจากนี้ยังชื่นชอบเพราะคนใกล้ชิดเช่น คนในครอบครัว/เพื่อน/คนรอบข้างชอบก็เลยรับชมเป็นประจำ ประเภทของละครเกาหลีที่ชื่นชอบส่วนใหญ่จะเป็นประเภทรักโรแมนติก และตลกขบขัน โดยเลือกรับชมทั้งทางสถานีโทรทัศน์ช่องฟรีทีวีและรับชมจาก VCD/DVD จากที่บ้านของตนเอง อีกทั้งยังมีการรวมกลุ่มกันดูที่บ้านเพื่อน หากเป็นการรับชมจากช่องฟรีทีวีจะเลือกรับชมจากสถานีโทรทัศน์ ททบ. ช่อง 7 รองลงมา คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง ITV และช่อง 3 อ.ส.ม.ท. อย่างละเท่า ๆ กัน จำนวนวันที่มากที่สุดที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับชม คือ 7 วัน/สัปดาห์ แต่บางคนบางสัปดาห์มิได้ทำการเปิดรับเลย ซึ่งจำนวนวันที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำการเปิดรับละครเกาหลีคือประมาณ 2 วัน/สัปดาห์ ในช่วงเวลาตอนสายวันเสาร์-อาทิตย์ เวลาประมาณ 9.00-11.00 น. รองลงมาก็จะเป็นช่วงละครตอนเย็นวันเสาร์-อาทิตย์เช่นกัน นับแต่ พ.ศ. 2544 กลุ่มตัวอย่างรับชมละครเกาหลีแล้ว เป็นจำนวนมากที่สุด คือ 6-10 เรื่อง และละครที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบมากที่สุด คือ เรื่อง Full House สะดุดรักที่พิกัง รองลงมาเรื่อง Princess Hour เจ้าหญิงวุ่นวาย กับเจ้าชายเย็นชา เป็นต้น สำหรับปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบในการชมละครเกาหลี คือ เนื้อเรื่อง ดารานำแสดง และเพลงประกอบละคร ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

จากการวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีด้วยข้อความที่มีทั้งเชิงบวกและข้อความเชิงลบจำนวน 14 ข้อความ ผลปรากฏว่า ได้คะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.53 หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลีในเชิงบวก หรือ อยู่ในระดับเห็นด้วยส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ดีต่อละครเกาหลี ดังเช่นละครเกาหลีทำให้คนไทยนิยมดูละคร และคอนเสิร์ตจากเกาหลีมากขึ้น อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.32 และรองลงมา ละครเกาหลีทำให้รู้สึกอยากไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลี อยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนความคิดเห็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ปัจจุบันประเทศไทยน่าจะเสียเปรียบทางการค้ากับประเทศเกาหลี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.61

พฤติกรรมการณ์เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมผ่านสื่อละครเกาหลีของกลุ่มวัยรุ่น

สำหรับพฤติกรรมการณ์เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของกลุ่มวัยรุ่น ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในขั้นเห็นด้วย โดยได้ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.70 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความเห็นด้วยกับพฤติกรรมการณ์เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเกาหลี ในด้าน การฟังเพลงและการนิยมศิลปินนักร้อง การแสดงความรักโรแมนติก การท่องเที่ยว การแต่งกาย และการรับประทานอาหาร โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “สื่อละครโทรทัศน์เกาหลีกับการเผยแพร่วัฒนธรรมเกาหลีในสังคมไทย” นั้น มีสมมติฐานจำนวน 5 ข้อ โดยผลการวิจัยมีดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้ความความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ อายุ เท่านั้น ที่ทำให้ความความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 17-19 ปี มีความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีในระดับเห็นด้วยมากกว่าคนที่อายุ 23-25 ปี ส่วน เพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่วนตัวต่อเดือน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นที่เกี่ยวกับละครเกาหลีของกลุ่มวัยรุ่น

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการณ์ชมละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ส่วนตัวต่อเดือน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์รับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทย

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากสื่อละครเกาหลีของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมในที่นี้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ การรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมศิลปินนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติก ผลการวิจัย มีดังนี้ คือ

3.1 ด้านการรับประทานอาหาร ผลปรากฏว่า อาชีพ และรายได้ส่วนตัวที่แตกต่างกัน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมด้านการรับประทานอาหารต่างกัน โดย อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีความเห็นด้วยในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมด้านการรับประทานอาหารแตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม

ด้านการรับประทานอาหารแตกต่างกันในทุกกลุ่มของตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า ส่วน เพศ อายุ และการศึกษา ไม่มีผลต่อการเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการรับประทานอาหาร

3.2 ด้านการท่องเที่ยว ผลปรากฏว่า คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ส่วนตัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบทางวัฒนธรรม ในด้านการท่องเที่ยวของวัยรุ่นไทย

3.3 ด้านการแต่งกาย ผลปรากฏว่า เพศและรายได้ส่วนตัวที่แตกต่างกัน ทำให้การเลียนแบบทางวัฒนธรรมในเรื่องการแต่งกายของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน โดย กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีการเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการแต่งกายมากกว่าเพศชายและกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท จนถึงรายได้ 10,001-20,000 บาท มีการเลียนแบบด้านวัฒนธรรมการแต่งกาย แตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท ส่วน อายุ อาชีพ และการศึกษาไม่มีผล ต่อการเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของวัยรุ่นไทย

3.4 ด้านการฟังเพลงและนิยมนักร้องเกาหลี ผลปรากฏว่า เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ส่วนตัวที่แตกต่างกัน ทำให้การเลียนแบบทางวัฒนธรรมในเรื่องการฟังเพลงและการ นิยมนักร้องเกาหลีของวัยรุ่นไทย แตกต่างกัน โดยเพศหญิงเห็นด้วยกับการเลียนแบบวัฒนธรรม เรื่องการฟังเพลงและนิยมนักร้องเกาหลีมากกว่าเพศชาย กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 17-19 ปี เห็นด้วย กับการเลียนแบบวัฒนธรรมเรื่องการฟังเพลงและนิยมนักร้องเกาหลีแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ 23-25 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีเห็นด้วยกับการเลียนแบบวัฒนธรรม เรื่องการฟังเพลงและนิยมนักร้องเกาหลีแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับสูงกว่า ปริญญาตรี และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่น้อยกว่า 10,000 บาท เห็นด้วยกับการเลียนแบบ วัฒนธรรมเรื่องการฟังเพลงและนิยมนักร้องเกาหลีแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป ส่วน อาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการเลียนแบบทางวัฒนธรรมในเรื่องการฟัง เพลงและการนิยมนักร้องเกาหลีของวัยรุ่นไทย

3.5 ด้านการแสดงความรักโรแมนติกผลปรากฏว่าคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ส่วนตัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบทาง วัฒนธรรมในด้านการแสดงความรักโรแมนติกของวัยรุ่นไทย

4. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า ความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมี ความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อละครเกาหลีของวัยรุ่นไทย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลี มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อละคร เกาหลีของวัยรุ่นไทย ในด้าน การรับประทานอาหาร การท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและ

การนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติก ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีในแง่บวกมากขึ้น ก็จะมีพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลีในด้าน การรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติกมากขึ้นด้วย

5. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า พฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อละครเกาหลีของวัยรุ่นไทย ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลี มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อละครเกาหลีของวัยรุ่นไทย ในด้านการรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติกในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากขึ้น ก็จะมีพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลีในด้าน การรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติกมากขึ้นด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

จากผลการวิจัยเรื่องลักษณะทางประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการเปิดรับละครเกาหลีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีถึงร้อยละ 78.5 แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะในเรื่องเพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มการรับเอาอิทธิพลจากสื่อละครโทรทัศน์เกาหลีได้มากน้อยแตกต่างกัน สอดคล้องกับคำกล่าวปรมะสตะเวทิน (ปรมะ สตะเวทิน, 2539, น. 90) ที่ว่าเพศหญิงและชายมีความคิดและพฤติกรรมที่ไม่เหมือนกัน เนื่องมาจากแบบแผนการใช้ชีวิต บทบาททางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน ทำให้ผู้หญิงมีความละเอียดอ่อนเรื่องของอารมณ์มากกว่า จึงทำให้เลือกรับสื่อละครมากกว่า และบทบาทในเรื่องเพศยังกลายเป็นตัวกำหนดในเรื่องอำนาจทางการซื้อสินค้า โดยพบว่าในโลกของธุรกิจยุคใหม่ ผู้หญิงคือแรงผลักดันอันสำคัญให้กับตลาด (Market) และชีวิต (Life) ของคนที่อยู่รอบข้าง (Tom Peter, 2005, 123)

พฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของกลุ่มวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่ชื่นชอบในการชมละครโทรทัศน์/ซีรีส์ต่างประเทศทางสถานีโทรทัศน์อยู่แล้ว จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการเลือกสรรของ แคลปเปอร์ (Klapper, 1960, p. 230) ที่ว่า บุคคลมีกระบวนการเลือกสรรตนเอง คือ เลือกเปิดรับสารที่ตรงกับความสนใจ เพื่อสนับสนุน ความชอบเดิมของตนที่มีอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เพราะกลุ่มตัวอย่างได้มีพฤติกรรมการรับชมและมีความชอบในละครซีรีส์จากประเทศอื่น ๆ อยู่ก่อนแล้ว ทำให้เมื่อมีละครเกาหลีเข้ามาออกอากาศ ผนวกกับได้รับรู้เกี่ยวกับสื่อเกาหลีที่เข้ามาทางภาพยนตร์ และศิลปินมาก่อนแล้ว ทำให้ละครเกาหลีจึงเป็นเหมือนอิทธิพลจากสื่ออีกช่องทางหนึ่งที่มาทำการเสริมย้ำความคิดเดิมมากขึ้น

สำหรับการเลือกชมละครโทรทัศน์ของบุคคล ได้สอดคล้องกับคำกล่าวของ กาญจนา แก้วเทพ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541, น. 272-275) ที่ว่าละครโทรทัศน์ถือเป็นส่วนผสมระหว่างโลกแห่งความเป็นจริงและโลกแห่งสัญลักษณ์ ที่ดูแล้วทำให้อารมณ์ผ่องคลายอีกทั้งช่วยตอบสนองความต้องการที่ไม่สามารถจะเป็นไปได้ในโลกแห่งความจริง หรือสร้างในสิ่งที่ขาดหายไปในชีวิต เช่นเดียวกับที่ละครเกาหลีมีส่วนผสมของความจริงในการใช้ชีวิตของคนกับการสร้างให้เกิดความซาบซึ้งในเรื่องราวของชีวิต ที่มีทั้งความทุกข์ยากและความสุขสมหวังในท้ายที่สุดได้อย่างลงตัว เป็นการหลีกหนีโลกที่วุ่นวายในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ผู้รับชื่นชอบแม้จะฟังเข้ามาในช่วงระยะเวลาไม่นานนัก

ส่วนสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกเปิดรับสื่อละครโทรทัศน์เกาหลี เนื่องมาจากมีความประทับใจและซาบซึ้งในเรื่องราวที่เกี่ยวกับความรักโรแมนติกของละคร สอดคล้องกับที่ แมคคอมบส์และเบคเกอร์ (McCombs and Becker, 1987 อ้างถึงใน สุวธิดา ตรงดี, 2542, น. 33) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของบุคคล ว่าบุคคลจะทำการเปิดรับสื่อเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ดังนั้นจึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก เรื่องความโรแมนติก นั่นเอง อีกทั้งยังสอดคล้องกับประเภทของละครเกาหลีที่กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดชื่นชอบนั่นคือ ประเภทรักโรแมนติก เช่นกัน ซึ่งละครเกาหลีส่วนใหญ่นั้นจะเป็นเรื่องราวความรัก หวาน ๆ โรแมนติกปนตลก ถือเป็นการเล่นกับอารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์ ซึ่งผู้ผลิตสื่อเกาหลีพบว่า คนในสังคมเอเชียปัจจุบัน เริ่มมีการขาดหายไปในเรื่องมิติทางด้านอารมณ์ โรแมนติกหวานซึ้ง จึงใช้ในปัจจุบันเพื่อเป็นจุดขาย และ

การที่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้มีความประทับใจและต้องการรับรู้ในเรื่องราวที่เกี่ยวกับความรักโรแมนติก ซึ่งเป็นการเติมเต็มในเรื่องของจิตใจและความรู้สึกที่ขาดหายไปในช่วงสมัยใหม่นั้นเอง

สาเหตุรองลงมาของสาเหตุการรับชมละครเกาหลี คือ เป็นเพราะคนในครอบครัว/เพื่อน/คนรอบข้าง รับชมเป็นประจำ แสดงถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสารอีกประการหนึ่งคือเรื่องของ กลุ่มอ้างอิง ซึ่งถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญเป็นกลุ่มผู้นำความคิดเห็นและเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด จนสามารถเข้าไปมีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจ ต่อคนที่ไม่เคยชมละครเกาหลีให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรม หันมารับชม และโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น จะได้รับอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิงนี้เป็นอย่างมาก สำหรับสาเหตุอื่น ๆ ในการเลือกรับชมละครเกาหลี ดังเช่น ความแปลกใหม่ของละคร อยากทราบเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศเกาหลีเพื่อเป็นการเปิดประสบการณ์ และเพื่อนำไปพูดคุยกับคนอื่นได้ ก็นับเป็นสาเหตุหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจรองลงมา ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมในการเลือกรับสื่อในแบบการเปิดรับประสบการณ์ เพราะสื่อจากเกาหลียังถือว่าเป็นสื่อใหม่เนื่องจากเพิ่งเข้ามาในสังคมในระยะเวลาไม่นานนัก เมื่อเทียบกับสื่อจากประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย เช่น จีน และญี่ปุ่น เป็นต้น และการรับชมละครเกาหลี ถือเป็นอิทธิพลของสื่อในด้านความบันเทิงประเภทหนึ่ง ดังที่ปรเม สตะเวทิน (ปรเม สตะเวทิน, 2539, น. 90) ได้จำแนกประเภทเอาไว้

สำหรับอุปนิสัยในการเปิดรับสื่อละครเกาหลีนั้น ส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างเลือกรับชมในช่วงเวลาของละครตอนสายวันเสาร์-อาทิตย์ เวลาประมาณ 9.00-11.00 น. รองลงมาก็เป็นช่วงเวลาเย็นของวันเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนวันที่เปิดรับชมต่อสัปดาห์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้คือ ประมาณ 2 วัน ซึ่งในประเด็นเรื่องของการวัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ที่นำมาใช้ศึกษา ดังที่ แมคลีออด และโอคีฟ (McLeod and O'Keefe Jr., 1972 อ้างถึงใน ประภาพรณ ลัมสุขศิริ, 2543, น. 22) กล่าวถึงคือ เรื่องของเวลา และความถี่ โดยกล่าวว่า ในการวัดเรื่องของเวลานั้นจะมีข้อจำกัดในหลายปัจจัย คือ ความสนใจของผู้รับ เวลาว่างที่มี และความสะดวกในการใช้สื่อ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สะดวกและมีเวลาว่างในวันหยุดสุดสัปดาห์ จึงมีการเปิดรับสื่อละครเกาหลีมากในช่วงดังกล่าว โดยเฉพาะแล้วคือ จำนวน 2 วัน เป็นช่วงเวลาที่มิละครออกอากาศเป็นประจำเช่นกัน สำหรับรูปแบบที่เลือกเปิดรับเป็นได้ทั้งรับชมจากสถานีช่องฟรีทีวี หรือ รับชมจาก VCD/DVDหากเป็นการรับชมจากสถานีฟรีทีวี ส่วนใหญ่เลือกเปิดรับทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ช่วงละครตอนสายเวลาประมาณ 9.00-11.00 น. วันเสาร์และอาทิตย์นั่นเอง สอดคล้องกับความคิดเรื่องรูปแบบการรับสื่อที่ว่าผู้รับสารสามารถที่จะเลือกรับสื่อได้หลายรูปแบบ และจะเลือกรับสื่อที่

หาได้สะดวกหรือตามความนิยม หรือตามความเคยชิน ซึ่งเช่นเดียวกับที่กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเลือกรับชมที่บ้านของตนเอง

ช่วงระยะเวลาเพียง 6 ปี ที่มีการเข้ามาของละครเกาหลีในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องนั้น จากงานวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับละครแล้วจำนวน 6-10 เรื่อง แสดงถึงการเป็นกลุ่มที่ใช้สื่ออย่างมาก (heavy users) ดังที่ทีมงานวิจัยของเกิร์บเนอร์ (Gerbner, 1978 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2544, น. 253) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการดูโทรทัศน์พบว่า พวกดูโทรทัศน์อย่างมาก (heavy users) คือพวกที่ทำการเปิดรับรับสื่อตลอด เป็นกลุ่มที่มีโลกทัศน์แบบโทรทัศน์ (TV. Type) กล่าวคือ คิด เชื่อ พูด กระทำ คล้าย ๆ กับโทรทัศน์ จึงอนุมานถึงกลุ่มผู้ที่ชมละครเกาหลีจำนวนมากเหล่านี้ เรื่องการมีความชื่นชอบและมีแนวโน้มที่จะคิด กระทำในสิ่งที่ชมมาจากละครเกาหลีมากเช่นกัน โดยเฉพาะผู้ที่รับชมมาแล้วมากกว่า 15 เรื่อง นอกจากนั้นกลุ่มผู้ที่ชมละครเกาหลีจำนวนหลายเรื่องนี้ได้สอดคล้องกับความคิดในเรื่องพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลของบุคคลที่ว่าคนเราจะแสวงหาข้อมูลเพื่อสนองความต้องการของตนเอง หรือทำการเปิดรับข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจมากขึ้นนั่นเอง

ความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ซึ่งมีการเห็นด้วยหรือมีความรู้สึกยอมรับต่อละครเกาหลีในหลาย ๆ ประเด็น สิ่งนี้อธิบายได้ว่า จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ และมีความเห็นต่อละครเกาหลี ทั้งจากประสบการณ์ผ่านสื่อโดยการรับชมเอง หรืออาจจะมาจากคนรอบข้าง ก็จะนำมาพิจารณาว่าสิ่งที่รับรู้มานั้น ดีหรือไม่ดี จนก่อให้เกิดความรู้สึกว่าชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่กับรูปแบบของละครเกาหลีที่นำเสนอในสังคมไทย และจากผลข้างต้นจึงก่อให้เกิดการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมโดยตรงที่เป็นผลมาจากการสื่อละครเกาหลี และจากการที่ละครเกาหลีก่อให้เกิดความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้เกิดความรู้สึกดี เกี่ยวเนื่องกันมาเป็นลำดับจนถึงขั้นทำให้เกิดการแสดงออกมาเป็นการกระทำ ดังเช่น การที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกที่ดีต่อประเทศเกาหลี เห็นด้วยที่ว่าละครเกาหลีสามารถให้แนวคิดในการดำเนินชีวิตได้ หรือ อาจจะเป็นพฤติกรรมการแต่งตัว ทำผมส์สไตล์เกาหลี วัฒนธรรมต่าง ๆ ของเกาหลี ที่ได้รับการยอมรับและเห็นด้วยกับสื่อละครที่นำเสนอออกมาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเสมือนการย้ายความเห็นให้เป็นไปในทิศทางนิยมเกาหลี คือ มีทัศนคติในทางที่ดีต่อประเทศเกาหลีโดยมองผ่านจากสื่อละครโทรทัศน์นั่นเอง

พฤติกรรมการเลียนแบบทางด้านวัฒนธรรมจากสื่อละครเกาหลี

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีพฤติกรรมการเลียนแบบทางด้านวัฒนธรรมจากสื่อละครเกาหลีในระดับที่มาก คือมีความเห็นด้วยในการเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลีโดยรับประสบการณ์เหล่านั้นผ่านมาทางสื่อละครโทรทัศน์ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ซึ่งหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างเรียนรู้พฤติกรรมทางด้านวัฒนธรรมใหม่ ๆ จากพฤติกรรมที่ปรากฏในสื่อละครโทรทัศน์เกาหลี ซึ่งจากความหมายของ วัฒนธรรม ตามที่ เรย์มอน วิลเลียม (Williams, 1974 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2539, น. 241) ได้กล่าวเอาไว้ว่า วัฒนธรรม เป็นวิถีชีวิตแบบใดแบบหนึ่ง ที่มีการแสดงออกซึ่งคุณค่า แบบแผนชีวิตประจำวัน และวัฒนธรรมนั้นได้ถูกผ่านการคัดเลือกโดยปฏิบัติการทางสังคมได้เกิดขึ้นทุกวันและก่อให้เกิดวัฒนธรรมผ่านสื่อตลอดเวลา แต่ในระยะยาวจะมีเพียงบางวัฒนธรรมที่จะได้รับการสืบทอดอย่างต่อเนื่องและคงอยู่ เช่นเดียวกับการที่ประเทศเกาหลีได้คัดเลือกวัฒนธรรมเพื่อการส่งออกผ่านสื่อของตน ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมทางด้านวัตถุและด้านนามธรรม ดังที่เลือกทำการศึกษามีจำนวน 5 ด้าน แบ่งเป็นวัฒนธรรมภายนอกคือด้านการแต่งกาย ด้านการรับประทานอาหาร การท่องเที่ยว และวัฒนธรรมด้านความรู้สึภายในเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกในเรื่องของความรักโรแมนติก การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี เพราะสิ่งเหล่านี้ เป็นวิถีชีวิตประจำวัน เป็นรูปแบบการใช้ชีวิต (lifestyle) รสนิยม (taste) ของคนในสังคมสมัยใหม่ (สมสุข หินวิมาน, 2541, น. 158) ซึ่งประเทศเกาหลีก็ประสบความสำเร็จอย่างมากจากการคัดสรรวัฒนธรรมทั้ง 5 ด้านนี้ เพราะสินค้าทางด้านวัฒนธรรมสร้างรายได้อย่างมหาศาลให้กับเกาหลี ไม่ว่าจะเป็นเพลง ซีรีส์ละคร การท่องเที่ยว อาหารเกาหลี และสินค้าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ (ประชาชาติธุรกิจ, 2550, น. 16)

ในที่นี้กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าละครเกาหลีเป็นแม่แบบในเชิงบวก ดังจะเห็นได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยกับการนิยมนักร้องเกาหลี การต้องการที่จะเดินทางไปเที่ยวประเทศเกาหลี การเลือกซื้อเสื้อผ้า เครื่องประดับ และทำทรงผมสไตล์เกาหลี เลือกรับประทานอาหารเกาหลีมากขึ้น รวมทั้งในเรื่องการแสดงความรักโรแมนติกแบบเกาหลีที่สร้างความรู้สึกที่ดี สินค้าเชิงวัฒนธรรมเหล่านี้ล้วนได้รับมา หรือเกิดขึ้นหลังจากที่ได้ชมละครโทรทัศน์เกาฬินั่นเอง สอดคล้องกับกระบวนการเผยแพร่วัฒนธรรมดังที่ เมตตา วิวัฒนานุกูล (เมตตา วิวัฒนานุกูล, 2548, น. 6) กล่าวถึงกระบวนการที่วัฒนธรรมถูกเผยแพร่ไปสู่สมาชิกในสังคมได้โดยทางอ้อม คือผ่านทางสื่อละครโทรทัศน์ ซึ่งทำให้สามารถเข้าใจ เกิดการรับรู้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกับ

วัฒนธรรมเดิมของตน นั่นคือสื่อละครเกาหลีช่วยให้กลุ่มวัยรุ่นสามารถสัมผัสและเข้าถึงวัฒนธรรมเกาหลีได้โดยทางอ้อมนั่นเอง

รวมถึงจากการที่รัฐบาลเกาหลีสนับสนุน นโยบายวัฒนธรรมนำเศรษฐกิจโดยจัดตั้งหน่วยงานการวัฒนธรรมและเนื้อหาสื่อแห่งเกาหลี เพื่อส่งเสริมสินค้าวัฒนธรรมป๊อปเกาหลี และจากการวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้การยอมรับวัฒนธรรมที่ผ่านสื่อละครเข้ามาเช่นนี้ ทำให้ตระหนักถึงในเรื่องการรุกเข้ามามีอิทธิพลทางวัฒนธรรม (cultural imperialism) ผ่านสื่อเกาหลี เพราะมีไหลเข้ามาของวัฒนธรรมเกาหลีในสังคมไทยในปริมาณมากในทุกทาง และถูกฝังไว้ในอารมณ์ความรู้สึกกับปฏิบัติการในชีวิตประจำวันของคน และเมื่อมีความรุนแรงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อการศึกษา หรือการเข้ามามีอิทธิพลกับวัฒนธรรมหลักได้

ในเรื่องของความถี่ของการนำเสนอวัฒนธรรมผ่านสื่อละครเกาหลีในสังคมไทยนั้น มีผลต่อการสร้างภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมเกาหลีด้วยเช่นกัน เห็นได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มยอมรับต่อวัฒนธรรมเกาหลีที่แฝงมากับละครเกาหลีในแง่เชิงบวก พร้อมกับก่อให้เกิดการเลียนแบบจากสื่อละครอีกด้วย จัดได้ว่าละครเกาหลีเป็นแม่แบบที่ทำให้เกิดอิทธิพลต่อผู้เลียนแบบที่เป็นกลุ่มวัยรุ่น โดยสอดคล้องกับคำกล่าวของแบนดูรา (Bandura, 1997, p. 123) ที่ว่าอิทธิพลจากแม่แบบก่อให้เกิดการสร้างพฤติกรรมใหม่จากการที่ได้เห็นออกมาเป็นการกระทำ นอกจากทางพฤติกรรมแล้วยังมีอิทธิพลทางด้านอารมณ์โดยกระตุ้นให้เกิดแนวคิดและรู้สึกคล้อยตามแม่แบบที่เห็น ดังเช่น การที่กลุ่มวัยรุ่นเห็นแบบอย่างจากตัวดารานำ วิวทิวทัศน์ อาหาร ที่ปรากฏในละครมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายแบบดารา รู้สึกคล้อยตามในเรื่องความสวยงามของวิวทิวทัศน์ หรือเห็นว่าอาหารเกาหลีมีความน่ารับประทาน เป็นต้น และที่สำคัญกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยว่า กระแสนิยมเกาหลีจะยังอยู่ในสังคมไทยอีกนาน สอดคล้องกับความคิดเรื่องการผลิตซ้ำและสืบทอดทางวัฒนธรรมที่ว่า ประเทศเกาหลียังคงเดินหน้าในการส่งออกวัฒนธรรมผ่านสื่อละครซีรีส์ เข้ามายังสังคมไทยอย่างต่อเนื่องนั่นเอง

สืบเนื่องมาจากแนวคิดเรื่องการสื่อสารและวัฒนธรรม ที่ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมไปยังผู้รับสาร ด้วยเหตุนี้เมื่อผู้รับสาร (ผู้รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี) ที่ติดตามละครอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดอิทธิพลทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมการเลียนแบบทางวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ส่งผลตามกันมาเป็นลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทำให้ความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า วัยรุ่นไทยที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน ผลจากการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้รับสาร ที่ว่าคุณลักษณะของแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน เนื่องจากมีกิจกรรมและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมือนกัน มีผลให้คนมีความคิด ค่านิยมและทัศนคติแตกต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทยที่มีอายุน้อยกว่าและกลุ่มวัยรุ่นที่มีช่วงอายุมากกว่ามีความแตกต่างกันออกไป ดังที่ ปรมะ สตะเวทิน (ปรมะ สตะเวทิน, 2539, น. 90) กล่าวถึงในเรื่องความแตกต่างด้านอายุว่าคนที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการเลือกใช้สื่อโทรทัศน์ในรูปแบบที่ต่างกับคนที่อายุมากกว่า คือจะเลือกรับสื่อละครเพื่อความบันเทิงมากกว่า เพื่อนำเอาไว้คุยกับเพื่อน จึงมีแนวโน้มของความคิดเห็น ความชอบไม่ชอบต่อสื่อละครได้ง่ายกว่า

ส่วนตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์อื่น ๆ ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่วนตัวนั้น แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีความแตกต่างกันด้านของลักษณะทางประชากรศาสตร์ แต่เมื่อมองในภาพรวมที่ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มวัยรุ่น แม้เพศจะต่างกัน รายได้ส่วนตัวแตกต่างกัน แต่เป็นกลุ่มที่กำลังศึกษาเล่าเรียนหรือเริ่มทำงาน เช่นเดียวกันจึงอาจเป็นสาเหตุให้มีความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีที่คล้ายคลึงกันหรือไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

สมมติฐานข้อที่ 2 คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทำให้พฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลีของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า แม้ตัวแปรคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นมีความแตกต่างกันแต่ไม่ทำให้พฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน แต่เมื่อมองในภาพรวมอันเนื่องมาจากความเป็นวัยรุ่น ที่มีอายุใกล้เคียงกัน เป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนหรือเริ่มทำงาน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และมีการเปิดรับสื่อละครเหมือนกัน จึงอาจเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีคล้ายคลึงกัน ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลนั้นเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านรู้ ความคิด และความรู้สึก กลุ่มวัยรุ่นมีช่องทางการเปิดรับสื่อจากสื่อมวลชนเดียวกัน จึงทำให้พฤติกรรมการรับชมนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทำให้การเลียนแบบทางวัฒนธรรมในด้านการรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติก จากสื่อเกาหลีของวัยรุ่นไทยแตกต่างกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ในเรื่องของการเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการรับประทานอาหารจากสื่อละครเกาหลี ตัวแปรด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ในส่วนอาชีพและรายได้ ที่แตกต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการรับประทานอาหารแตกต่างกัน และตามแนวคิดเรื่องลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้รับสารที่ว่า ผู้รับสารที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทำให้กลุ่มวัยรุ่นที่มีอาชีพและรายได้ต่างกันจะมีการเลียนแบบด้านการรับประทานอาหารต่างกัน โดยอนุมานได้ว่า อาชีพและรายได้นั้นมีผลต่อการรับประทานอาหารเกาหลีโดย วัยรุ่นที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีแนวโน้มที่มีรายได้มากกว่าอาชีพอื่น ๆ จึงเกี่ยวข้องกับการมีรายได้ที่สูงกว่า ทำให้มีกำลังในการใช้จ่ายในการเลือกรับประทานอาหารเกาหลีที่มีราคาสูงได้มากกว่า กลุ่มวัยรุ่นในอาชีพอื่น ๆ ส่วนตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์อื่น ๆ ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษานั้น แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีความแตกต่างกันด้านของลักษณะทางประชากรศาสตร์ แต่เมื่อมองในภาพรวมที่ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มวัยรุ่น แม้เพศและการศึกษาจะต่างกัน แต่มี อายุอยู่ในช่วงวัยเดียวกัน และมีการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี จากสื่อเดียวกัน จึงอาจเป็นสาเหตุให้มีการเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการรับประทานอาหารที่ได้รับชมจากละครโทรทัศน์เกาหลีที่คล้ายคลึงกันหรือไม่แตกต่างกัน

สำหรับการเลียนแบบวัฒนธรรมในด้านการท่องเที่ยวที่เห็นจากละครเกาหลีนั้นแม้ตัวแปรคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนตัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นมีความแตกต่างกันแต่ไม่ทำให้พฤติกรรมการเลียนแบบด้านการท่องเที่ยวที่เห็นละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน โดยเมื่อมองในภาพรวม อันเนื่องมาจากความเป็นวัยรุ่น ที่มีอายุใกล้เคียงกัน เป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนหรือเริ่มทำงาน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และมีการเปิดรับสื่อละครเหมือนกัน จึงอาจเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมการเลียนแบบด้านการท่องเที่ยวจากละครโทรทัศน์เกาหลีคล้ายคลึงกัน ซึ่งในแง่มุมมองของการสื่อสารบุคคลจะเรียนรู้ จากประสบการณ์ที่ได้เห็นและทำการเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ดังเช่นที่กลุ่มวัยรุ่นได้รับประสบการณ์ผ่านสื่อละครเกาหลีในเรื่องความสวยงามของภูมิประเทศเกาหลี สถานที่ที่ใช้ถ่ายทำละคร ทำให้เกิดความจดจำและก่อให้เกิดความสนใจ และอาจเป็นสาเหตุให้วัยรุ่นต้องการมีประสบการณ์จริงมากขึ้น

ในด้านคุณลักษณะประชากรกับการเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการแต่งกายเลียนแบบดารานำในละครโทรทัศน์เกาหลีนั้น พบว่ากลุ่มวัยรุ่นที่เป็นเพศหญิงและมีรายได้ส่วนตัวที่ค่อนข้างมากจะมีความเห็นด้วยกับพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมการแต่งกายที่เห็นจากละครโทรทัศน์เกาหลี สอดคล้องกับคำกล่าวของ ปรมะ สตะเวทิน (ปรมะ สตะเวทิน, 2539, น. 90) ที่กล่าวถึงการที่ผู้ชายผู้หญิงมีความแตกต่างในเรื่องของความคิด ค่านิยมและทัศนคติ เพราะสังคมและวัฒนธรรมกำหนดบทบาทของทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน ผู้หญิงจะมีความละเอียด รักสวยงามกว่าผู้ชาย ดังนั้นในเรื่องของการแต่งกายตามแบบละครนั้นผู้หญิงจะมีการทำตามมากกว่า และนอกจากนี้การที่บุคคลจะเลียนแบบตามตัวแบบมาน้อยเพียงใดนั้น ยังขึ้นอยู่กับความสนใจที่มีต่อตัวแบบ เช่น เด็กวัยรุ่นที่สนใจดารานักแสดงที่ตนได้รับชมและเกิดความพึงพอใจทั้งจากตนเองและบุคคลรอบข้างก็จะเลียนแบบการแต่งกายและลักษณะท่าทางของดาราที่ตนชื่นชอบ ดังที่แบนดูรา (Bandura, 1997, p. 123) กล่าวว่า อิทธิพลที่มีต่อผู้เลียนแบบ ก่อให้เกิดการสร้างพฤติกรรมตามที่ได้เห็นออกมาเป็นการกระทำ ดังเช่นการที่วัยรุ่นหญิงแต่งกายเลียนแบบดาราที่ตนชื่นชอบหลังจากที่ได้รับชมละครเกาหลีนั่นเอง อีกทั้งรายได้ก็เป็นตัวหนึ่งที่ทำให้กำลังการซื้อเครื่องประดับ เครื่องแต่งกายได้แตกต่างกัน ผู้ที่มีรายได้มากกว่าย่อมมีความสามารถในการซื้อได้มากกว่าด้วย ส่วนลักษณะทางประชากรอื่น ๆ อายุ อาชีพและการศึกษาของกลุ่มวัยรุ่น ไม่ทำให้พฤติกรรมการเลียนแบบการแต่งกายจากสื่อละครเกาหลีนั้นแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากว่า การที่อยู่ในวัยเดียวกัน แม้เป็นผู้ที่ทำงานแล้วแต่ก็เป็นผู้ที่พึ่งเรียนจบนั่นเอง ซึ่งมีการรับสื่อละครโทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน จึงอาจเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมการเลียนแบบด้านการแต่งกายจากละครโทรทัศน์เกาหลีคล้ายคลึงกัน

สำหรับด้านการฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ในด้าน เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ส่วนตัวที่แตกต่างกัน ทำให้การเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการฟังเพลงและการนิยมนักร้องจากสื่อละครเกาหลีแตกต่างกัน และตามแนวคิดเรื่องลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้รับสารที่ว่า ผู้รับสารที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น กลุ่มวัยรุ่นที่เปิดรับชมละครเกาหลี ที่เป็นเพศหญิงจึงมีการนิยมเพลงและศิลปินเกาหลีมากกว่าวัยรุ่นชาย เนื่องจากเพศหญิงมีจำนวนการเปิดรับที่มากกว่า จึงมีแนวโน้มที่จะชื่นชอบเพลงจากละครเกาหลีมากกว่า และศิลปินเกาหลีส่วนใหญ่เป็นศิลปินชายที่มีรูปร่างหน้าตาดี จึงมีอิทธิพลในการสร้างความพอใจต่อวัยรุ่นหญิงได้มากกว่า สอดคล้องกับที่ ปรมะ สตะเวทิน (ปรมะ สตะเวทิน, 2539, น. 90) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง ในเรื่องของความคิด ค่านิยมและทัศนคติ เพราะสังคมและวัฒนธรรมกำหนดบทบาทของทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน ผู้หญิงจะมีความอ่อนไหวทางด้านอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าเพศชาย จึง

ได้รับเอาอิทธิพลมากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุ 17-19 ปี จัดเป็นช่วงวัยรุ่นตอนกลาง เริ่มสนใจในเพศตรงข้าม เพื่อนและดาราศิลปินมีอิทธิพลต่อความคิดสูงอยู่ (เว็บไซต์สุขภาพเด็ก และวัยรุ่น) ดังนั้น จึงให้ความสนใจเรื่องเพลงและศิลปินเกาหลีมาก ทำให้ในวัยนี้สะท้อนพฤติกรรมการรับวัฒนธรรมการฟังเพลงและนิยมนักร้องเกาหลีออกมาอย่างมาก และรายได้นั้นสะท้อนถึงกำลังซื้อและการเลือกใช้จ่ายในวัฒนธรรมด้านนี้ไม่ว่าจะเป็น แผ่นเพลง การไปชมคอนเสิร์ต ต่าง ๆ ของศิลปินเกาหลีซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ส่วน ลักษณะทางประชากรศาสตร์ในเรื่องอาชีพ นั้น ไม่ทำให้การเลียนแบบวัฒนธรรมด้านการฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลีของกลุ่มวัยรุ่นแตกต่างกัน เพราะมองจากภาพรวมแล้ว สิ่งเราที่เป็นเพลงและศิลปินเกาหลีสร้างให้เกิดความสนใจ และความแปลกใหม่นั้น ก็สามารถเรียกความสนใจได้ดี จึงทำให้ วัยรุ่นที่อยู่ในอาชีพต่าง ๆ มีการเลียนแบบด้านการฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลีไม่แตกต่างกัน

สำหรับในด้านสุดท้าย คือ ด้านการแสดงความรักโรแมนติก แม้ตัวแปรคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นมีความแตกต่างกันแต่ไม่ทำให้พฤติกรรมการเลียนแบบด้านการแสดงความรักโรแมนติกจากละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน เนื่องจาก ปัจจัยต่าง ๆ ของบุคคลไม่ว่าจะอยู่ในเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน แต่เมื่อมองในภาพรวม วัฒนธรรมที่เป็นเรื่องทางจิตใจ เรื่องของความรักนั้น เป็นเป็นสิ่งที่บุคคลต้องการ โดยเฉพาะวัยรุ่น เป็นช่วงวัยที่ต้องการความสนใจ ความใส่ใจและความรัก จึงทำให้มีความเห็นด้านการเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงความรักโรแมนติกที่ได้รับชมจากละครเกาหลีคล้ายคลึงกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 ความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมเกาหลีในด้านการรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติก ของวัยรุ่นไทย

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลี มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมเกาหลีของวัยรุ่นไทย ในด้าน การรับประทานอาหาร การท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติก ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อละครโทรทัศน์เกาหลีในแง่บวกมากขึ้น ก็จะมีพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลีในด้าน การรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติกมากขึ้นด้วย ดังแนวคิดเรื่องทัศนคติ ที่หมายถึงทิศทางความชอบ-ไม่ชอบ การยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล เป็นความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (กาญจนา แก้วเทพ, 2545, น. 167) ซึ่งในที่นี้ เป็นความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี โดยอาจเป็นสิ่งที่ไม่ลึกซึ้ง

เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ตามยุคสมัย ประกอบกับอยู่ในช่วงกระแสเกาหลีฟีเวอร์ จึงทำให้เกิดองค์ประกอบของทัศนคติและความคิดเห็น 3 ประการ คือ ประการแรกด้านการรับรู้ ต่อสิ่งของหรือสถานการณ์นิยมเกาหลี ที่ทำให้พิจารณาถึงความดี-ไม่ดีของวัฒนธรรมที่มาจากเกาหลี ประการต่อมาในด้านความรู้สึก ที่เป็นค่านิยมของกลุ่มวัยรุ่นที่แสดงถึงความชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประเทศเกาหลี และประการสุดท้ายก่อให้เกิดผลในด้านพฤติกรรม ที่เป็นการแสดงออกของกลุ่มวัยรุ่นอันเกิดมาจากการรับรู้และความรู้สึกที่มีต่อวัฒนธรรมเกาหลี นั่นเอง ทั้งนี้การที่กลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มของระดับความคิดเห็นมากเท่าใด ก็จะก่อให้เกิดการเอาแบบอย่างจากสิ่งที่คิดว่าดีมาใช้ ก่อให้เกิดการทำตาม ซึ่งในเรื่องของความเป็นแม่แบบนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัลลภา วิชิตระกูล ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครได้วันทางโทรทัศน์ เรื่อง รักใส ๆ หัวใจ 4 ดวงที่มีต่อวัยรุ่นไทย โดยพบว่า กลุ่มผู้ชมวัยรุ่นมีความเห็นด้วยอย่างมากในความเป็นแม่แบบของกลุ่ม F4 คือ แบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน และฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตระดับกลาง

สมมติฐานข้อที่ 5 พฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมเกาหลีในด้านการรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติก ของวัยรุ่นไทย

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลี มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมเกาหลีของวัยรุ่นไทย ในด้านการรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติกในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากขึ้น ก็จะมีพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลีในด้าน การรับประทานอาหาร ด้านการท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหลี การแสดงความรักโรแมนติกมากขึ้นด้วย สอดคล้องกับแบบอย่างของการเรียนรู้จากการสังเกต อันเนื่องมาจากข้อจำกัดของการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จึงต้องอาศัยการสังเกตจากประสบการณ์ผ่านสื่อละคร เช่นเดียวกับกลุ่มวัยรุ่นที่ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมเกาหลีผ่านมาทางสื่อละครโทรทัศน์ ตามที่อ้างถึงในจิราภรณ์ ภักดีศรี (2544, น. 25) ได้กล่าวถึงอาศัยการเรียนรู้จากต้นแบบ 4 ระยะ คือ ระยะแรกเป็นการเรียนรู้โดยสร้างความสนใจ มีตัวแบบเป็นสิ่งที่เฝ้า โดยอาจเนื่องมาจากความแปลกใหม่ ความชื่นชอบในดารานักแสดง ระยะที่ 2 เป็นระยะการจดจำ ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้รับสารจดจำสารจากตัวแบบเป็นช่วงที่ผ่านระยะพฤติกรรมเปิดรับ และนำไปสู่ระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการสร้างพฤติกรรม ซึ่งสิ่งที่ยึดจำมานั้นเมื่อเห็นว่าดีก็就会被นำมาเลียนแบบ สุดท้ายจะเป็นระยะของการภูมิใจ โดยพฤติกรรมที่ดูเหมือนจะนำไปใช้ได้ดี ก็จะถูกยอมรับและนำมาทำตามเป็นลำดับนั่นเอง เช่นเดียวกับการที่กลุ่ม

วัยรุ่นมีพฤติกรรมกาเปิดรับชมละครเกาหลี และเกิดขึ้นตอนต่าง ๆ ที่นำไปสู่การสร้าง ความสนใจ และจะกระทำในสิ่งที่ตนเห็นว่าดี และได้รับการยอมรับจากคนอื่นนั้นเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการ รับประทานอาหาร การท่องเที่ยว การแต่งกาย การนิยมฟังเพลงและนักร้องเกาหลี ตลอดจนใน เรื่องการแสดงความรักโรแมนติก ซึ่งการทำตามตัวอย่างวัฒนธรรมเหล่านี้ ส่วนหนึ่งเกิดมาจากการ เปิดรับสื่อละครเหล่านี้ในปริมาณที่มากพอสมควร และได้รับการยอมรับมาช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว และสิ่งที่สนับสนุนให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านี้ เป็นผลมาจากอิทธิพลของสื่อละคร เกาหลีทางโทรทัศน์ที่แผ่เร้นเนื้อหาสาระทางด้านวัฒนธรรมเอาไว้ เป็นเหมือนการสร้างภาพสะท้อน ชีวิตก่อให้เกิดจินตนาการตามได้ ให้ความสนุกสนาน ผ่านตัวแสดงเป็นผู้ถ่ายทอด ต่อผู้ชม จนผู้ชม เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง จนสร้างให้เกิดความสัมพันธ์ขึ้น ดังเช่นที่กลุ่มวัยรุ่นรับชมละครเกาหลี อย่างต่อเนื่องก็ก่อให้เกิดความสนใจและอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่รับรู้จากละครแทรกซึมเข้าไปได้ ถึงแม้จะมีวัฒนธรรมต่างกันแต่ก็สามารถนำมาผสมกลมกลืนเข้ากับสังคมไทย กลายเป็นการกลืน กลายทางวัฒนธรรมโดยไม่รู้ตัว เพราะเนื่องมาจากความคุ้นเคย หรือเคยชิน ทั้งจากระดับบุคคลคือ กลุ่มเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือ ระดับมวลชน คือที่เห็นจากสื่อมวลชน หรือคุ้นเคยกับสินค้าทาง วัฒนธรรมของเกาหลี ที่เรียกว่า วัฒนธรรมแบบ K Pop ไปแล้วนั่นเอง และงานวิจัยของ สุพร วรรณ ตั้งทวีวัฒนา ที่ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของภาพยนตร์ญี่ปุ่นทางโทรทัศน์ เรื่องเงรน้อยเจ้า ปัญญาที่มีต่อผู้ชม พบว่า ผู้ชมมีการเรียนรู้ค่านิยมที่ปรากฏในการ์ตูนเรื่องดังกล่าว และนอกจากนี้ อีกคิควังยังมีระดับของการเป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิตอีกด้วย อีกทั้งในงานวิจัยของ กานต์ อุดร พิมพ์ ในเรื่อง การศึกษาผลกระทบของรายการประเภทสาระบันเทิงที่ส่งเสริมการยอมรับแนวคิด เชิงวัฒนธรรม : กรณีศึกษา ภาพยนตร์ญี่ปุ่นชุดทางโทรทัศน์เรื่องโอชิน พบว่า ผู้ชมชาวไทยมองโอ ชินฐานะเป็นแม่แบบในการดำรงชีวิต

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจซึ่งจะเห็นสื่อละครเกาหลีใน ภาพรวม ดังนั้นในส่วนที่เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดการรับรู้และนิยม วัฒนธรรมเกาหลี ยังไม่อาจครอบคลุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน จึงควร เสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาอธิบายเพิ่มเติมในเชิงเนื้อหาแนวคิด
2. จากสถานการณ์กระแสคลื่นเกาหลีที่เข้ามาในสังคมไทยจะยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ หรือกระทรวงวัฒนธรรมควรหาแนวทางการป้องกันการไหลเทของ วัฒนธรรมผ่านสื่อของเกาหลี เนื่องจากประเทศเกาหลีได้มียุทธวิธีการดำเนินการต่อยอดจากละคร

เช่น ธุรกิจการทัวร์ตามรอยละคร ไปตามสถานที่ถ่ายทำละคร การรับประทานอาหาร ต่าง ๆ และสร้างรายได้เข้าประเทศตามมาได้จำนวนมาก ดังนั้นหน่วยงานของไทยสามารถใช้ประสบการณ์จากเกาหลีมาปรับใช้กับการส่งออกวัฒนธรรมไทยออกไปยังต่างประเทศด้วยวิธีการเช่นเดียวกันนี้ หรือจากที่ได้มีการส่งออกไปแล้วก็ให้มีการเพิ่มขึ้นของการส่งออก

3. ในสถานการณ์ปัจจุบันที่วัฒนธรรม ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสินค้าทางวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลีมีการแพร่กระจายมายังสังคมไทยในเกือบทุกทาง แต่ไม่ปรากฏว่าจะมีสินค้าทางวัฒนธรรมของประเทศไทยแพร่กระจายไปยังประเทศเกาหลี แสดงให้เห็นถึงความไม่สมดุลกัน จึงควรสร้างความตระหนัก เพื่อให้เกิดความรู้เท่าทันสื่อ และหาทางให้การไหลของข้อมูลข่าวสารอยู่ในภาวะที่สมดุลกัน ป้องกันมิให้เกิดการถูกกลืนกลายทางวัฒนธรรม (assimilation) หรือ ถ้าความไม่เท่าเทียมที่รับสื่อเกาหลีในปริมาณมากจนเกิดเป็นอำนาจอาจกลายเป็นปรากฏการณ์การครอบงำจากวัฒนธรรม (cultural imperialism) จากประเทศเกาหลีได้ ดังนั้นผู้ผลิตสื่อของไทยจึงควรให้ความตระหนักต่อการผลิตสื่อละครไทย ให้มีคุณภาพ เพื่อให้กลุ่มผู้รับสารเกิดความสนใจ และหันกลับมาเลือกชมสื่อละครไทยให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงยุทธวิธีวัฒนธรรมนำเศรษฐกิจที่ประเทศเกาหลีใช้สื่อวัฒนธรรมในการส่งเสริมประเทศของตน ทั้งในทางสังคม วัฒนธรรม และการค้า สู่ประเทศในแถบเอเชีย ว่ามีวิธีการอย่างไรบ้างเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงใช้กับการส่งเสริมการสื่อสารมวลชนในประเทศไทย และเพื่อให้เกิดการรู้เท่าทันสื่อวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลี

2. ควรมีการศึกษาคำอธิบายถึงสื่อบันเทิงอื่น ๆ ที่เข้ามามีอิทธิพลทางวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีในสังคมไทย อาทิ เช่น สื่อภาพยนตร์ สื่อเพลง สื่อหนังสือ สื่อเกมส์ออนไลน์ ที่สื่อเหล่านี้ต่างก็มีกระแสการไหลเข้ามาทางวัฒนธรรมของเกาหลีและได้รับการนิยมในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

3. ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบของสื่อมวลชนเกาหลี ต่อความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมในสังคมไทย โดยอาจมีการขยายกลุ่มตัวอย่างให้มีระดับแนวกว้างมากขึ้น เพราะกลุ่มคนที่ดูละครเกาหลีมีอยู่ในทุกวัย

4. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างละครโทรทัศน์เกาหลีกับกลุ่มประชากรที่เป็นแม่บ้าน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีชีวิตประจำวันอยู่กับการดูแลบ้านและครอบครัว ทำให้มีโอกาสใน

การเปิดรับสื่อละครได้มาก อีกทั้งเป็นกลุ่มที่ชื่นชอบเรื่องราวความรักโรแมนติกด้วย เพื่อดูว่าละครเกาหลีก่อให้เกิดความสัมพันธ์อย่างไรกับกลุ่มแม่บ้าน และส่งผลกระทบต่อคนรอบข้าง หรือสะท้อนพฤติกรรมจากความสัมพันธ์ในลักษณะใดบ้าง

5. ศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อวัฒนธรรมเกาหลี ทั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรงและผู้มีประสบการณ์ผ่านสื่อว่ามีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมเกาหลีแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นมากขึ้นเมื่อมองจาก 2 ด้าน

6. ควรมีการศึกษายทบาทที่เพิ่มขึ้นของวัฒนธรรมผ่านสื่อวัฒนธรรม เพื่อการสร้างความเป็นเอเชียภัวตน์ ภายใต้สัญลักษณ์ความเป็นเอเชียที่นำโดยประเทศเกาหลี

จํานักรหอสมุด